

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

ELS QUE HO ENTENEN

— Quin èxit el del "Dia del Llibre".
 — La de la lectura és la millor política que es pot fer.

L'electrificació del camp

A França "on envisage", s'assaja l'electrificació del camp com a solució del problema agrari.

El problema agrari, en el fons, és igual a tot arreu. Es tracta de trobar el mitjà de què la terra sigui el rebost de la humanitat, en comptes del purgatori i el presidi i la vall de llàgrimes de les tres quartes parts dels homes que és en l'actualitat.

Aquest mitjà és la parcel·lació? És la nacionalització? És el treball col·lectiu o cooperatiu, amb la consegüent adopció de l'electricitat i les màquines?

Permeteu que no contestem avui a aquesta qüestió, per a no traspassar els límits que previament hem fixat a la present crònica.

Quant als seus accidents, el problema agrari ofereix distintes característiques, segons els països i les contrades.

Així, a Andalusia, es presenta en forma de latifundi. A Galícia, en forma de minifundi. I a França, a Anglaterra i altres indrets, en forma d'absentisme.

En realitat, com hem dit suara, no hi ha a tot el món més que un problema agrari: el de l'apropiació individual de la terra, el de l'exploatació del camperol pels senyors feudals de nou encuny.

A França pretenen que de la guerra ençà hi ha una desbandada rural, una deserció general de soldats de l'exèrcit que defensa la patria amb l'aixada a la mà.

Diuen que la guerra ha aviciat el jovent, l'ha moralment corromput, i aquesta perversió l'allunya del treball agrícola, discontinua i mal pagat, i el fa emigrar a les ciutats a la recerca d'una vida millor, més segura i més confortable.

No trobem que hi hagi en tot això res d'inhògic. La fugida, en aquest cas, no s'anomena mandra i bandarrerria, sinó instint de conservació. Si al camp no hi ha feina, què hi han de fer allí els homes parats? S'han de menjar els colzes? Han de viure de contemplar l'hort del veí, els seus blats, la seva vinya? Que els donin terra, que no sotmetin l'obrer agrícola a salaris de fam, a condicions inhumanes de vida i no emigraran ningú. Al contrari, de les ciutats afluiran al camp, tornaran a la mare terra tots els que l'han abandonat.

L'electricitat no aparejarà aquests esguerros. No emanciparà l'obrer agrícola, com la màquina no ha deslliurat l'obrer industrial.

L'electrificació no beneficiarà més que al propietari. Li economitza braços; augmentarà la producció i, per tant, els guanys de l'empresari. Però l'esclau serà més esclau que mai. Amb el jornal mesquí no arribarà a pujar els fills ni a constituir família tan sols; podrà apenes apaivagar la fam.

L'electrificació, en conseqüència, per a què sigui eficaç, per a què li devem agraïment i una mica de felicitat, no ha de redimir sols el muscle; ha de redimir l'home integral i total.

Cal electrificar la producció, cal electrificar la terra, sí. Però hem d'electrificar també els cors. Si la llum no es fa a les consciències, tan se val que al carrer estem a les fosques. Electrificats el pa, el vi i l'oli, si no els rebem de qui els sua, no seran per això menys amargs.

Angel Samblancat.

Serán processats, segurament, tres magistrats de Barcelona i un jutge de Granollers.
 Ho trobem molt bé.
 Són aquests, precisament, els que han d'ésser més castigats en mancar a les lleis.

Mustafà Kemal, el dictador, ha parlat al Congrés del Partit Popular nou hores i mitja seguides. Estem segurs que duia uns pulmons i una gola postissos.
 El president de la República turca volgué justificar la seva dictadura.

Inaugurada la setmana passada l'Assemblea Nacional, aquesta ha continuat les seves tasques. Els projectes que té en estudi són molts i variats.

Ha dimitit el president de la Diputació de Tarragona.

El senyor Amador Garrell, de Granollers, ha renunciat en nom propi i de la seva família a que un carrer de la capital del Vallès porti el nom del seu pare.

Ja està, ja hi ha un altra partit de la "situació". Ha nascut a la Cambra de la Propietat Urbana, sota l'ombra tutelar d'aquest home tan immens que es diu Pich i Pon.

Es el partit dels propietaris. La propietat també pot ocupar llocs en la política. Se'n diu el nom més natural, ja que el senyor Pich i Pon n'és el leader—"Derecha Nacional".
 Ara si que estaran bé els propietaris!

El senyor Francesc Cambó és membre honorari d'un centre feixista!!

Ara, fa poquíssims dies, es rebé un telegrama de Roma comunicant-ho.

Senyor Cambó!! On hem arribat? No hem estat mai devots d'aquest home de tant talent; però, amb franquesa, no el creïem pas capaç d'aital cosa.

Levine ha arribat a Nova York i ha estat esplèndidament rebut. Es comprèn bé; els E. E. U. U. és un país de ximplés, una mena de manicomi gran.

En canvi, Chamberlin, l'aviador de l'aparell de Levine, no l'anà a rebre. Heus ací un ianqui digne!

El campió alemany de boxa, ha presentat una demanda de divorci, allegant que el matrimoni el priva d'entrenar-se com cal.

Sosté, a més, que la muller és incompatible amb la carrera d'un boxador.

LES EMPRESES PERILLOSES

—Ja és terrible aquest tràngol de passar l'Atlàntic.
 —Pitjor era passar les Rambles de Barcelona.

Al cap d'un boxador hi caben totes les teories que vulgueu, mentre siguin ben ximplés.

Té, heus ací un poble que ja ha acabat de progressar.
 Ara tornen enrera.

Ho celebrem. I és llàstima que no siguin els obrers catalans, que tenen fama al món d'independents i orgullosos, els primers en esblair-ho.

La propina és vexativa per a la dignitat humana.

La conferència internacional de dependents d'hoteles i restaurants, en la qual estan representats més de 20.000 obrers de quinze països, ha votat una moció abolint la propina.

Imprenta La Campana L'Esquella : Olm, 8, Barcelona

El l'aproveita totes las estacions. Per lo Juliol fa tomatechs en conserva, per l'Agost fa confitura de prisenç-y de pera, per la Setmana Santa fa bunyols, per Sant Joseph fa crema y malons de monja. (No! lo dia q'ell se fica a la cuina, ja surt una cosa bona, per dinar. Ell sab fer graseletes, bacallà a la provençala, apradas ab llet, i brou de canya.)

Ell ja ho diu: "No m'ha falta més que una caseta a fora! Y jo ho crech! ¿veuen? Perquè lo veig molt afecat ab quatre testos que té al balcó. Ell, ¡pobre home! s'hi fon de no poder anar al matinet a las flores, per comprar llavors de francesilla o esqueitos de clavellina. Ell q'és tant enginyós ¡quina cascada hi faria si s' pogués veurer una torreta seval! Glorietas de canya verda, assietos rústichs, jachs d'aigua... Faría crias de tot, fins de granostol! Però, nada!... Ell prou se fa totes aquestas ilusiones y n' parla a la tauleta ab la senyora y la criada. No se com totos tres ja no s'han fets! M'ny pot arribar-hi!

Tot lo més, arriba a llogar una botigueta a Gracia en lo carrer de Sant Antoni, sone jardi, ab eixida de quatre casetas, y ab prohibició del amo, de ferhi surtidors, ni caminets, ni caminets.

Vetih aquí lo senyor Rafael. Se mor, y no li fan fura; no mes totes las missas de l'entendí son en sufrage de la seva ánima, y s' queda tancada aquella porta, que encara ningú havia vist may obrir.

JOSEPH SCALA

¡¡A CA N TUNIS!!

MARINISCA.

Serán quartas de diech; es diumenge a la tard: lo sol ja comensa a fer cara de son; la Riça está plena de gent que passejan aixó sil. ab catxassa, perquè fa calor las tendas, coverts ab velas de sarga paradas ensenyan, del gust de l'othom cabassos de cocos, sanallas de tullas, taronjas y cidrinas, cacao y melons.

S'hi veu lo soldat que obsequia a la fuvia comprant canya dolca, ó bebetat aixarroc: s'hi veu lo nostramo, que bairta del barco, y a beurer s'atura, dos quartos del moll.

S'hi veu lo senyor, que s'an va ab la familia a veurer las obras d' allá, del port nou: s'hi veu lo col-legi, de noys ab casaca, que l' mestre acompaña a la punta del Moll.

Ab grossas sabatas, sombrero de palla per l'ill ab la pipilla, rosseja y gilet, y l' brol gat de barco, tot plé d' amarras e' anlla pels barcos, de caure sens pó.

que se n' van cap a embarcassol ja deu fer mitja hora y pico, que mentres que van passant, los barqueros los van cridant: ¿ca no se embarcassol, aixó? Se detran finalment. llogan en gussí a' tant l' hora, s'hi embarcan, y ¡paga-sora! a ca n' Tunis falta gent!

¡Lo banquer roma! ¡cop de rema! a n' aquí topa mitlat allí! Y l' fill de Marie ja está engrescat mitj de la terra mitj castellí. sentat a popa se va explicant

¡Rema, noy, rema! venga rema! ¡cop de brassada! ¡no t' cansis may que per so t' pago los quatre rals! ¡Trems de terra! fesse olvidar quartels y raxos y capitans! tinentes y raxos trouma del cop! ¡Fins que m' costipí vull respirar la marinada, lo vent del mar que si aixó es guerra no hi hagi pau! ¡Rema, noy, rema! venga rema!

¡Vina Pepeta donam la mí que surgois mitjas y rentat plats! Mira muralla mira l' rotam mira la porta 'lli, de la Paz! Mira Adrassanas 'hont ton amant, passa las horas enamorat, fregant las botas del capitall! Mira las donas, com van a mar! ¡jimes, noy! no hi miris que está privat! ¡Rema, noy, rema! venga rema!

Mira la platxa de Sant Bertran! mira barquetas d' ana a pescar, que l' vent s' amporta aigües avall! ¡Mira a ca n' Tunis! ja hi taquem ja! Noy que m' engrescat, aixó es gosa! Los melons treine que lo vull tallar... ¡Rema, noy, rema! també a bauria!

Mira a ca n' Tunis, que aproç es ja... salla Pepeta, salla, salla! ¡Rema, noy, rema! venga rema!

Ja son a ca n' Tunis, la barca s'hi acostá, d'un salt son a terra... y cops al meló... al noy també cridan, que hi va sens resposta, n' hi donan tallada, y l' va trobar bé.

No mes las escoras per l'ill ja quedan, y al aigua las llorens... al gussí tornant, mentres unas ab altres, las onas s' enredan, lo gussí gronxant y a n' ellis marejant.

Baldini Requeras.

CONTESTACIÓ AL REMITIT DEL NÚMERO ANTERIOR.

MOLTS SENYORS MEUS: Encara que tinc moltes ocupacions, ho deixo tot per contestaros, perquè jo quant veig homes burros, tot m' hi altero. En primer lloch, no vos penseu que os contestem per por, perquè lo que es ara si que m' teniu ben tranqui; entre que deheu tenir la manya rebollada, y que ara tots tenim la bossa a prova de llaire, vos dich francament que m' feu tanta por, com goig. Ja podreu esperar-me a illuna hora en una cantonada, si no os contenteu de pendre la collita de veïnat y la capsa dels mistos, podreu ben dir: hora n' esida. Avuy diu si que tant jo, com la major part dels fills de nostrum pare Adam, no hem de tener cap calamitat, perquè prou calamitat som nosaltres mateixos.

Si os contesto ab puntualitat es perquè no m' amolinueu mes, ni m' feu gastar mes quartos pel carter. Comensau per dirnos que la vostra pretensió de que se rebaltin las penas establidas en lo codich penal, es poch menos que imposible perquè a vosaltres, particularment ara, que las cortis están tancadas, ningú se os escoltará mentres continuen amonensavos a l'adres. Si m' heu de creuer, ja os donare un caní per medi del qual lograreu el vostre objecte, sense necessitat a ningú.

Per compte d' esposarvos per las carreteres a caurer en mans dels guarda civils, procureu empadronaros y llogar alguna hostal y allá a cada viatge que passis, vos feu dir senyors, fenthi pagar cada compte que l' baldi curara que no hagi fet cap gasto.

PRADO CATALAN HAMLET

¡O MOSSO Vintiquatro a vintiquatro... y tira l' senyor Hamlet! Bitlla! Carambola y palos!... ¡S ha acabat!...